

Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы
Азнакай шәһәр Советы
КАРАРЫ

Азнакай шәһәре

№56-12

29 ноябрь 2021 ел

Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы Азнакай шәһәре территориясендә муниципаль торак контроле турында Нигезләмә

“Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында” 2003 елның 6 октябрдәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, “Дәүләт контролен (күзәтчелеген) һәм муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда юридик затларның һәм индивидуаль эшкуарларның хокукларын яклау турында” 2008 елның 26 декабрдәге 294-ФЗ номерлы Федераль закон, “Азнакай шәһәре” муниципаль берәмлеге Уставы нигезендә,

Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы Азнакай шәһәр Советы
карап итә:

1. Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы Азнакай шәһәре территориясендә муниципаль торак контроле турындагы Нигезләмәне, кушымта нигезендә расларга.

2. Әлеге карар, 7 бүлектән тыш, 2022 елның 01 гыйнварыннан үз көченә керә.

3. Әлеге карарны Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталында түбәндәге веб-адрес буенча бастырып чыгарырга: <http://pravo.tatarstan.ru>. һәм Азнакай муниципаль районының рәсми сайтында «Интернет» мәгълүмати-коммуникацион челтәрендә түбәндәге адрес буенча урнаштырырга: <http://aznakaevo.tatar.ru/> -.

4. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны социаль мәсьәләләр буенча даими комиссиягә йөкләргә.

Рәис

М. З. Шәйдуллин

Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы Азнакай шәһәре территориясендә муниципаль торак контроле турында Нигезләмә

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Әлеге Нигезләмә Азнакай муниципаль районы Азнакай шәһәре территориясендә муниципаль торак контролен оештыру һәм гамәлгә ашыру тәртибен билгели (алга таба - муниципаль контроль).

1.2. Муниципаль торак контроле предметы булып дәүләт хакимияте органнарының, жирле үзидарә органнарының, юридик затларның, шәхси эшкуарларның һәм гражданнарның (алга таба - контрольдә тотучы затларның) мәжбүри таләпләрен үтәү тора.

1.3. Муниципаль торак контроленең төп максаты-юридик затлар, шәхси эшмәкәрләр һәм гражданнар тарафыннан муниципаль торак фондына карата федераль законнар, Татарстан Республикасы законнары, шулай ук Азнакай шәһәре жирле үзидарә органнарының муниципаль хокукый актлары белән билгеләнгән мәжбүри таләпләрнең үтәлешен тикшерү.

1.4. Муниципаль торак контролен уздыруның төп бурычы-федераль законнар, Татарстан Республикасы законнары, жирле үзидарә органнарының торак мөнәсәбәтләре өлкәсендәге муниципаль хокукый актларында билгеләнгән мәжбүри таләпләрне бозуларны ачыклау һәм булдырмау.

1.5. Муниципаль контроль объектлары (алга таба - контроль объекты) булып тора:

- эшчәнлеге, контрольдә тотылучы затларның гамәлләре (гамәл кылмавы), алар кысаларында мәжбүри таләпләр үтәлгә тиеш булган, шул исәптән эшчәнлекне гамәлгә ашыручы контрольдә тотучы затларга (гамәл кылмаучыларга) карата белдерелгән, контрольдә тотыла торган затларның эшчәнлеге, гамәлләре (гамәл кылмавы);

- контрольдә тотылучы затларның эшчәнлеге нәтижәләре, шул исәптән мәжбүри таләпләр куела торган эшләр һәм хезмәтләр;

-биналар, корылмалар, корылмалар, территорияләр, шул исәптән торак кишәрлекләрен, предметларны һәм контрольдә тотыла торган һәм (яисә) файдаланыла торган һәм аларга карата мәжбүри таләпләр куела торган башка объектларны да кертеп.

Контроль объектлары турында мәгълүматларны жыю, эшкәртү, анализлау һәм исәпкә алганда контроль (күзәтчелек) органнары норматив хокукый актлар нигезендә аларга тапшырыла торган мәгълүматны, ведомствоара хезмәттәшлек кысаларында алына торган мәгълүматны, шулай ук һәркем өчен мөмкин булган мәгълүматны кулланалар.

1.6. Азнакай муниципаль районы территориясендә муниципаль торак контроле Азнакай шәһәре башкарма комитеты (алга таба - муниципаль контроль органы) тарафыннан башкарыла.

1.7. Муниципаль контрольне гамәлгә ашыручы органның вазыйфай затларына (алга таба - вәкаләтле органның вазыйфай затлары), вазыйфай бурычлары вазыйфай инструкциясе нигезендә муниципаль торак контролен гамәлгә ашыру, шул исәптән профилактик һәм контроль чаралар үткәрү керә торган вазыйфай затларына (алга таба-вәкаләтле органның вазыйфай затларына):

- Азнакай муниципаль районы башкарма комитеты житәкчесе;
- Азнакай муниципаль районы башкарма комитеты житәкчесе урынбасары.

Муниципаль торак контролен гамәлгә ашыру вәкаләтләре жирле үзидарә турындагы законнар һәм жирле әһәмияттәге мәсьәләләрне хәл итү буенча үз вәкаләтләренең бер өлешен аларга тапшыру турында Азнакай муниципаль районы жирле үзидарә органнары белән төзелгән килешү нигезендә гамәлгә ашырылырга мөмкин.

1.8. Муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда вәкаләтле органның вазыйфай затлары «Дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль законның 29 статьясында билгеләнгән хокукларга һәм бурычларга ия.

2. Муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян китерү (зыян китерү) рисклары белән идарә итү

2.1. Муниципаль торак контроле профилактик чараларны һәм контроль чараларны сайлап алуны, аларның эчтәлеген (шул исәптән тикшерелә торган мәжбүри таләпләрнең күләме), интенсивлыгын һәм нәтижәләрен билгели торган зыян (зыян) китерү куркынычы белән идарә итү нигезендә гамәлгә ашырыла, шул ук вакытта контроль орган даими нигездә зыян (зыян) китерү куркынычын бәяләү һәм идарә итү өчен кулланыла торган белешмәләргә мониторинг (жыю, эшкәртү, анализ һәм исәпкә алу) үткәрелә.

2.2. Муниципаль торак контролен гамәлгә ашырганда закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян китерү (зыян) куркынычы белән идарә итү максатларында контроль объектларына карата закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә (алга таба - риск категориясе) зыян китерүнең түбәндәге риск категорияләре билгеләнә:

- 1) уртача куркынычлык;
- 2) гади куркынычлык;
- 3) түбән куркынычлык.

2.3. Контроль объектын куркынычның бер категориясенә кертү аның характеристикаларын закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерүнең риск критерийлары белән чагыштыру нигезендә гамәлгә ашырыла (алга

таба - риск критерийлары).

2.4. Муниципаль контрольне гамәлгә ашыру кысаларында контроль объектларын риск категорияләренә кертү критерийлары әлеге Нигезләмәнең 1 нче кушымтасы белән билгеләнгән.

2.5. Контроль объектларын хәвеф-хәтәр категориясенә керткәндә, хәвеф-хәтәр критерийларын кулланганда һәм мәжбүри таләпләрне бозу куркынычы индикаторларын ачыклаганда муниципаль контроль органы тарафыннан Россия Федерациясе законнары таләпләрен үтәгән килеш аларның дәрәслеген тәмин итә торган теләсә нинди чыганақлардан алынган зыянны (зыянны) китерү куркынычы дәрәжәсен характерлый торган белешмәләр, шул исәптән профилактик чаралар, контроль чаралар үткәрү барышында, ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек кысаларында жирле үзидарә органнарының һәм оешмаларның махсус режимнарыннан файдалану, лицензияләү һәм башка рөхсәт эшчәнлеген кысаларында вәкаләтләрне гамәлгә ашырганда, Россия Федерациясе норматив хокукый актларында каралган хисапчылыктан алынган белешмәләр файдаланылырга мөмкин, гражданның һәм дәүләт һәм муниципаль хезмәт күрсәтүчеләренә, контрольдә тотыла торган затлар, башка гражданның һәм оешмалар мөрәжәгатләренән, масса күләм мәгълүмат чаралары хәбәрләренән, шулай ук мәгълүмат ресурсларында булган, шул исәптән маркировка, күзәтүне, исәпкә алуны, мәгълүматны автомат теркәүне тәмин итүче белешмәләрдән һәм контроль объектлары турында башка белешмәләрдән кала.

2.6. Бирелгән курынычлык категориясенә карап, планлы тикшерү чараларының түбәндәге төрләре һәм ешлыгы билгеләнә:

1) урта куркынычлык категориясенә кертелгән контроль объектларына карата-3 елга планлы тикшерү чарасы;

2) гади куркынычлык категориясенә кертелгән контроль объектларына карата-6 елга планлаштырылган контроль чара.

2.7. Түбән куркынычлык категориясенә кертелгән контроль объектларына карата планлы контроль чаралары үткәрелми.

2.8. Закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерү куркынычын бәяләү максатларында мәжбүри таләпләрне бозу риск индикаторлары билгеләнә (әлеге Нигезләмәнең 1 нче кушымтасы)

2.9. Мәжбүри таләпләрне бозу куркынычы индикаторлары мондый таләпләрне бозмый, әмма, ихтимал зур булганлыктан, мондый хокук бозулар һәм закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян китерү куркынычы булуын раслый.

2.10. Контроль объектының мәжбүри таләпләрне бозу индикаторларына туры килүен ачыклау планнан тыш тикшерү чарасын үткәрү өчен нигез булып тора. Тикшерү чарасын үткәрү һәм үткәрү турында Карар Азнакай муниципаль районы башкарма комитеты тарафыннан кабул ителә

3. Закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерү

куркынычын профилактикалау

3.1. Закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерү куркынычларын кисәтү түбәндәге төп максатларга ирешүгә юнәлдерелгән:

1) Барлык контрольдә тотучы затлар тарафыннан мәжбүри таләпләрне намус белән үтәүне стимуллаштыру;

2) мәжбүри таләпләрне бозуга һәм (яки) закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерүгә китерә торган шартларны, сәбәпләрне һәм факторларны бетерү;

3) мәжбүри таләпләрне контрольдә тотучы затларга житкерү өчен шартлар тудыру, аларны үтәү ысуллары турында мәгълүматлылыкны арттыру.

3.2. Профилактик чаралар ел саен Азнакай шәһәре башкарма комитеты карары белән расланган закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә (алга таба - профилактикалау программасы) зыян китерү куркынычларын профилактикалау программасы нигезендә гамәлгә ашырыла, шулай ук зыян китерү куркынычларын профилактикалау программасында каралмаган профилактик чаралар да үткәрелергә мөмкин.

Профилактика программасында каралган профилактик чаралар муниципаль контроль органы тарафыннан мәжбүри.

3.3. Муниципаль контроль органы түбәндәге профилактик чаралар үткәрә:

1) мәгълүмат житкерү;

2) мәжбүри таләпләрне бозуга юл куймау турында кисәтү белдерү (алга таба - кисәтү);

3) консультация бирү;

4) хокук куллану практикасын гомумиләштерү.

3.4. Мәгълүмат бирү «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль законның 46 статьясындагы 3 өлешендә каралган мәжбүри таләпләрне үтәү мәсьәләләре буенча белешмәләренә Интернет мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендәге рәсми сайтында веб-адрес буенча: <http://aznakayevo.tatar.ru>, массакуләм мәгълүмат чараларында һәм башка рәвешләрдә урнаштыру юлы белән гамәлгә ашырыла.

3.5. Муниципаль контроль органында мәжбүри таләпләрне бозуның әзерләнган билгеләре һәм (яки) мәжбүри таләпләрне бозу закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерүе яисә закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян китерү куркынычы тудыруы турындагы мәгълүматлар булмаганда, муниципаль контроль органы контрольлек итүче затка мәжбүри таләпләрне бозуга юл куймау турында кисәтү игълан итә һәм мәжбүри таләпләрне үтәүне тәмин итү буенча чаралар күрергә тәкъдим итә.

3.6. Кисәтүдә аларның норматив-хокукый актын күздә тоткан тиешле таләпләргә күрсәтмә, контрольдә тотучы затның нинди конкрет гамәлләре (гамәл кылмау) мәжбүри таләпләрне бозуга китерә яки китерә алуы турында мәгълүмат,

шулай ук мәжбүри таләпләрне үтәүне тәэмин итү буенча чаралар күрү тәкъдиме булырга тиеш. Кисәтүдә контрольлек итүче зат тарафыннан мәгълүмат һәм документлар тапшыру таләбе була алмый.

3.7. Контрольлек итүче зат кисәтүне алганнан соң күрсәтелгән кисәтүгә карата муниципаль контроль органына мөрәжәгать итәргә хокуклы.

Каршы килү каршылык алган көннән соң 30 эш көне эчендә карала. Каршылыкны карау нәтижәсендә контролируемому затка жибәрелә җавап турында ризалыгы яки каршылыгы белән килешмәү. Муниципаль контроль органы килешмәгән очракта, контрольлек итүче затка җавап жибәрә, анда каршылыкта күрсәтелгән дәлилләр белән килешмәүнең нигезләнүен күрсәтә.

3.8. Муниципаль контроль органы үзе игълан иткән кисәтүләрне исәпкә ала һәм тиешле мәгълүматларны контроль чаралар үткәрү өчен куллана.

3.9. Контрольдә тотылучы затларга һәм аларның вәкилләренә муниципаль контрольне оештыру һәм гамәлгә ашыру белән бәйле мәсьәләләр буенча консультация түләү алынмыйча телдән һәм язма рәвештә үткәрелә.

3.10. Телдән консультация вәкаләтле органның телефон аша, видеоконференц-элементә аша, шәхси кабул итү, профилактик чара, түбәндәге мәсьәләләр буенча контроль чаралар үткәрү барышында үткәрелә:

а) муниципаль контроль органының «Интернет» челтәрендәге урнашкан урыны, контакт телефоннары, рәсми сайт адресы һәм электрон почта адреслары;

б) муниципаль контроль органының эш графигы, килүчеләрне кабул итү вакыты;

в) муниципаль контрольне гамәлгә ашыру мәсьәләләре буенча кабул итү һәм аларга хәбәр итү үткәрелә торган кабинетларның номерлары;

г) муниципаль контрольне гамәлгә ашыруны җайга салучы норматив хокукый актлар исемлегенә;

к) мәжбүри таләпләрне үз эченә алган актлар исемлегенә.

Консультация нәтижәләре буенча контрольдә тотылучы затларга һәм аларның вәкилләренә язма рәвештә мәгълүмат бирелми. Контрольлек итүче зат «Россия Федерациясе гражданны мөрәжәгатьләрен карау тәртибе турында» 2006 елның 2 маендагы 59-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән тәртиптә язмага җавап бирү турында запрос жибәрергә хокуклы.

3.11. Консультация барышында конкрет контроль чарасына, муниципаль контроль органы вазыйфай затларының, контроль чарада катнашучыларның карарларына һәм (яки) гамәлләренә бәя биргән мәгълүмат, шулай ук контроль чара кысаларында үткәрелгән экспертиза нәтижәләре бирелә алмый.

3.12. Язмага консультация контрольлек итүче затларның һәм аларның вәкилләренең язмага мөрәжәгатенә җавап юллау юлы белән түбәндәге мәсьәләләр буенча башкарыла:

а) объектны контрольдә тотылучы зат тарафыннан куркынычлылык категориясенә кертү нигезенә;

б) контрольлек итүче зат тарафыннан контроль объектларына карата

планлаштырылган тикшерү чаралары булу.

3.13. Муниципаль контрольне оештыру һәм гамәлгә ашыру турында язма җаваплар бирү, бер типтагы мәсьәләләр буенча консультацияләр бирү турында контрольдә тотучы өч бер типтан артык гариза керткән очракта, веб-адрес буенча Интернет Интернет мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә Азнакай муниципаль районының рәсми сайтында урнаштыру юлы белән гамәлгә ашырыла: <http://aznakayevo.tatar.ru> муниципаль контроль органының вәкаләтле вазыйфай заты тарафыннан имзаланган язмача аңлатма.

3.14. Язма мөрәҗәгатьләрне карау «Россия Федерациясе гражданның мөрәҗәгатьләрен карау тәртібе турында» 2006 елның 02 маендагы 59-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән тәртіптә һәм срокларда гамәлгә ашырыла.

3.15. Хокук куллану практикасын гомумиләштерү.

Муниципаль контроль органы хокук куллану практикасын гомумиләштерүне һәм муниципаль контрольне елга бер тапкыр үткәрүне гамәлгә ашыра.

Хокук куллану практикасын гомумиләштерү нәтиҗәләре буенча хокук куллану практикасы һәм муниципаль контрольне үткәрү нәтиҗәләре турында доклад әзерләү тәмин ителә (алга таба - хокук куллану практикасы турында доклад).

Муниципаль контроль органы тарафыннан хокук куллану практикасы турындагы доклад әзерләү өчен үткәрелгән контроль чаралар, профилактик чаралар, административ һәм суд практикасы нәтиҗәләре турында мәгълүмат кулланыла.

Хокук куллану практикасы турындагы Доклад Азнакай муниципаль районы Башкарма комитеты күрсәтмәсе белән раслана һәм Интернет мәгълүмати-телекоммуникация челтәрендәге Азнакай муниципаль районының рәсми сайтында түбәндәге веб-адрес буенча урнаштырыла: <http://aznakayevo.tatar.ru>.

3.16. Профилактика визиты вәкаләтле органның вазыйфай затлары тарафыннан контрольдә тотылучы затның эшчәнлек алып бару урыны буенча профилактик эңгәмә рәвешендә йә видео-конференц-элементдән файдалану юлы белән үткәрелә.

3.17. Профилактик визит барышында контрольлек итүче зат үз эшчәнлегенә йә үз карамагындагы контроль объектларына карата куела торган мәҗбүри таләпләр, аларның риск критерийларына туры килүе, нигезләр һәм риск категориясен киметүнең тәкъдим ителә торган ысуллары турында, шулай ук контроль объектына карата аны риск категориясенә кертүдән чыгып үткәрелә торган контроль чараларының төрләре, эчтәлегә һәм интенсивлыгы турында мәгълүмат бирә.

3.18. Профилактик визитлар контрольлек итүче затлар белән килешенеп үткәрелә.

3.19. Муниципаль контроль органы контрольлек итүче затка профилактика визитын үткәрү турында хәбәрнамә аны үткәрү датасына кадәр биш эш көненнән дә соңга калмыйча җибәрә.

Мәжбүри профилактика визитын үткөрү турында хәбәрнамә язма рәвештә яисә электрон документ формасында төзелә һәм түбәндәге белешмәләр үз эченә ала:

- 1) хәбәрнамәне төзү датасы, вакыты һәм урыны;
- 2) муниципаль контроль органнарының структур бүлекчәсенә исемә;
- 3) муниципаль контроль органының тулы исемә;
- 4) вәкаләтле органның вазыйфай затының фамилиясә, исемә, атасының исемә (булганда);
- 5) мәжбүри профилактик визитның датасы, вакыты һәм урыны;
- 6) вәкаләтле органның вазыйфай затына имза салу.

Контрольлек итүчә зат, аны үткөрү датасына кадәр өч эш көненнән дә соңга калмыйча, муниципаль контроль органына хәбәр итеп, профилактик визит үткәрүдән (мәжбүри профилактик визитны да кертеп) баш тартырга хокуклы.

Контроль орган эшчәнлекне гамәлгә ашыруга керешүчә контрольдә тотылучы затларга мондый эшчәнлек башланганнан бирле бер елдан да соңга калмыйча мәжбүри профилактик визит үткәрүне тәкъдим итәргә тиеш.

3.20. Профилактика визиты нәтижәләре буенча вәкаләтле органның вазыйфай затлары тарафыннан профилактик визит үткөрү турында акт төзелә, аның формасы муниципаль контроль органы тарафыннан раслана.

3.21. Муниципаль контроль органы үткәрелгән профилактик визитларның исәбен алып бара.

4. Муниципаль контрольне гамәлгә ашыру

4.1. Муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда контроль органның вазыйфай затының контрольлек итүчә зат белән үзара хезмәттәшлегә түбәндәге контроль чаралар үткәргәндә гамәлгә ашырыла:

- 1) сайлау контроле;
- 2) инспекция визиты;
- 3) рейд тикшерүе;
- 4) документар тикшерү;
- 5) күчмә тикшерү.

4.2. Контрольлек итүчә зат белән үзара бәйләнешне, шул исәптән документар тикшерүне күздә тоткан контроль чаралар Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы башкарма комитеты күрсәтмәсә нигезендә үткәрелә, анда күрсәтелә:

- 1) карар кабул итү датасы, вакыты һәм урыны;
- 2) кем тарафыннан карар кабул ителде;
- 3) тикшерү чарасын үткөрү нигезләре;
- 4) контроль төре;
- 5) муниципаль контроль органының, контроль чараны үткәргә вәкаләтле (вазыйфай) затының, шулай ук контроль чараны үткәргә жәлеп ителә торган

белгечләрнең, экспертларның фамилияләре, исемнәре (булганда), вазыйфаи (вазыйфаи) затының (затларының) вазыйфасы, мондый чараны үткәргә жәлеп ителә торган экспертларның, экспертларның исем-фамилияләре, исеме яисә мондый чараны үткәргә жәлеп ителә торган эксперт оешмасының исеме;

б) контроль чара үткәрелә торган контроль объекты;

7) контрольлек итүче зат тарафыннан эшчәнлекне гамәлгә ашыру урыны адресы яки контроль чарасы үткәрелә торган бүтән контроль объектларының урнашу адресы (рейд тикшерүенә карата күрсәтелергә мөмкин);

8) тикшерү чарасы уздырыла торган контроль объектының мәжбүри таләпләргә туры килүе өчен җаваплы булган гражданның фамилиясе, исеме, атасының исеме (булса) яисә оешманың исеме, оешманың (аның филиалларының, Вәкиллекләренә, аерымланган структур бүлекчәләренә) адресы (рейд тикшерүенә карата күрсәтелергә мөмкин);

9) тикшерү чарасының төре;

10) контрольлек итүче зат белән үзара хезмәттәшлекне күздә тотучы контроль чара кысаларында башкарыла торган контроль гамәлләр исемлеге;

11) тикшерү чарасы предметы;

12) тикшерү битләр, әгәр аларны куллану мәжбүри булып тора;

13) тикшерү чарасын үткәргү датасы, шул исәптән контрольдә тотылучы зат белән турыдан-туры бәйләнеш вакыты (контрольдә тотылучы зат белән турыдан-туры бәйләнеш срогы өлешендә рейд тикшерүенә карата күрсәтелмәскә мөмкин);

14) гражданин, оешма тарафыннан бирелә торган мәжбүри таләпләрне үтәүне бәяләү өчен кирәк булган документлар исемлеге (тикшерү чарасы кысаларында контрольлек итүче зат тарафыннан мәжбүри таләпләрне үтәүне бәяләү максатларында документлар бирү каралган очракта).

4.3. Муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда түбәндәге контроль чаралар үткәрелә:

1) контрольдә тотучы затлар белән бәйләнешсез контроль чаралар;

2) контрольлек итүче затлар белән үзара хезмәттәшлек иткәндә контроль чаралар.

4.4. Муниципаль контроль органы контрольдә тотучы затлар белән үзара бәйләнешсез түбәндәге контроль чаралар үткәрә:

1) мәжбүри таләпләрнең үтәлешен күзәтү;

2) күчмә тикшерү.

Контроль чаралар үткәргү тәртибе контрольдә тотыла торган затлар белән үзара хезмәттәшлектән башка «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль законның 74, 75 статьяларында каралган.

Контроль чаралар, контрольлек итүче затлар белән үзара бәйләнешсез, вәкаләтле органның вазыйфаи затлары тарафыннан Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы башкарма комитеты җитәкчесе имзалаган биремнәр нигезендә үткәрелә.

4.5. Муниципаль торак контролен гамэлгэ ашырганда муниципаль контроль органы тарафыннан күрсәтелгән чаралар кысаларында түбәндәге контроль чараларның һәм контроль гамәлләрнең түбәндәге төрләре үткәрелә:

1) куркынычсызлыкка һәм (яки) сыйфатка мәжбүри таләпләргә туры килүне раслау максатларында продукцияне (товарларны) саклау, куллану (куллану) һәм (яки) реализацияләү урыннары буенча үткәрелә торган, инструменталь тикшерү һәм (яки) продукция (үрнәкләрен) тикшерүдән һәм (яки) сыйфатка карата мәжбүри таләпләргә туры килү-килмәвен раслау максатында продукция (товарларны) сайлап алудан гыйбарәт сайлап алу контроль (күзәтчелек) чарасы;

2) инспекция визиты (тикшерү, сораштыру, язма аңлатмалар алу, инструменталь тикшерү, мәжбүри таләпләр нигезендә контрольлек итүче затның (аның филиалларының, вәкилләренен, аерымланган структур бүлекчәләренен) яки контроль объектының урнашу (эшчәнлек алып бару)урынында булырга тиеш булган документларны соратып алу юлы белән);

3) рейд тикшерүе (тикшерү, сораштыру, язма аңлатмалар алу, инструменталь тикшерү, мәжбүри таләпләр нигезендә контрольдә тотучы затның (аның филиалларының, вәкилләренен, аерымланган структур бүлекчәләренен) яки контроль объектының урнашкан (эшчәнлек алып бару)урынында булырга тиеш булган документларны соратып алу юлы белән);

4) документар тикшерү (язмача аңлатмалар, документлар истребованиесе аша);

5) күчмә тикшерү (тикшерү, сораштыру, язма аңлатмалар алу, инструменталь тикшерү, документлар истребованиесе аша).

4.6. Контроль чаралар кысаларында, контрольлек итүче затлар белән берлектә, түбәндәге контроль гамәлләр үткәрелә:

- 1) карау;
- 2) сораштыру;
- 3) язма аңлатма алу;
- 4) документлар таләп итү;
- 5) инструменталь тикшерү;
- 6) экспертиза.

Контроль хәрәкәтләр уздыру тәртибе «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль законның 14 бүлегә тарафыннан билгеләнгән.

4.7. Вәкаләтле органның вазыйфай затларының контрольлек итүче затлар яисә аның вәкиле белән хезмәттәшлеге астында очрашулар, телефон һәм башка сөйләшүләр (турыдан-туры бәйләнеш), документлар, башка материаллар соратып алу, контроль объектының урнашу урыны буенча вәкаләтле органның вазыйфай затының булуы (вәкаләтле органның вазыйфай затының һәркем өчен мөмкин булган житештерү объектларында булуы очрақларыннан тыш) аңлана.

4.8. Контроль чаралар үткәрү өчен нигезләр:

1) контроль органында зыян (зыян) китерү яисә закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян китерү куркынычы турында белешмәләрнең булуы йә объектның мәжбүри таләпләрне бозу куркынычы индикаторлары тарафыннан расланган параметрларга туры килү-килмәвен ачыклау яисә контроль объектынның мондый параметрлардан читләшүе;

2) контроль чаралар үткәрү планына кертелгән контроль чаралар үткәрү сроклары житү;

3) законнарның үтәлешенә күзәтчелек итү, кеше һәм гражданның хокукларын һәм ирекләрен прокуратура органнарына кергән материаллар һәм мөрәжәгатьләр буенча үтәү кысаларында контроль чара уздыру турында прокурор таләбе;

4) мәжбүри таләпләрне бозуларны бетерү турында күрсәтмәне үтәү срогы чыгу;

5) тикшерү программасында күрсәтелгән вакыйга, әгәр контроль рәвешендәге федераль закон тарафыннан контроль (күзәтчелек) чараларының тикшерүләр программасы нигезендә үткәрелүе билгеләнсә.

4.9. Гражданның һәм оешмаларның мөрәжәгатьләрендә (гаризаларында), дәүләт хакимияте органнарыннан, жирле үзидарә органнарыннан, массакүләм мәгълүмат чараларынан, вазыйфаи зат тарафыннан «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 248-ФЗ номерлы Федераль законның 58 статьясындагы 3 пункттында каралган тәртиптә аларның дәрәслеген бәяләү үткәрелә.

4.10. Зыян (зыян) китерү яисә закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян китерү (зыян) куркынычы турында белешмәләрне карау нәтижәләре буенча вәкаләтле органның вазыйфаи заты муниципаль контроль органы житәкчесенә (житәкчесе урынбасарына) жибәрә:

1) зыян (зарар) китерү яисә кимчелек китерү куркынычы турында яисә закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян китерү куркынычы турында белешмәләрнең дәрәслеген раслаганда йә объектның торак законнары таләпләрен бозу куркынычлык индикаторларына туры килүен ачыклаганда-контроль чараны үткәрү турында дәлилленгән күрсәтмә;

2) зыян (зарар) китерү яисә закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян китерү куркынычы турында белешмәләрнең дәрәслеген раслау булмаганда, шулай ук объектның мәжбүри таләпләрне бозу куркынычын тикшерү индикаторларына туры килү-килмәүне ачыклау мөмкин булмаганда-мәжбүри таләпләрне бозуга юл куймау турында кисәтү жибәрү турында мотивлаштырылган күрсәтмә;

3) гражданның шәхесен, гражданның яисә оешманың вәкаләтләрен раслау мөмкин булмаганда, зыян (зыян) китерү яисә закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян китерү (зыян) куркынычы турында белешмәләрнең дәрәслеген булмавын ачыклау - тикшерү чарасын үткәрү өчен нигез булмау турында дәлилленгән тамаша.

4.11. Контрольдә тотылуы затларга карата планлы контроль чаралары

чирааттагы календарь елына муниципаль контроль органы тарафыннан төзелә һәм прокуратура органнары белән килештерелергә тиешле планлы контроль чаралар үткәру планы нигезендә үткәрилә.

Ел дәвамында контроль чараларның еллык планын формалаштыру, аны прокуратура органнары белән килештерү, аңа кертү һәм аннан тикшерү чараларын төшереп калдыру тәртибе Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнә.

4.12. Планнан тыш контроль чаралар, үзара хезмәттәшлексез планнан тыш контроль чараларыннан тыш, әлеге Нигезләмәнең 4.8 пунктының 1, 3-5 бүлекләрендә каралган нигезләрдә уздырыла.

4.13. Әлеге Нигезләмәнең 4.8 пунктының 3-5 бүлекләрендә каралган планнан тыш контроль чараларны үткәру очраklarыннан тыш, инспекция визиты, рейд тикшерүе, күчмә тикшерү рәвешендә уздырыла торган планнан тыш контроль чаралар прокуратура органнары белән килештерүдән соң уздырыла.

Планнан тыш тикшерү чарасын үткәру турында хокукый актка кул куелган көнне, аны прокуратура органнары белән килештерү максатларында, вәкаләтле органның вазыйфаи заты, хокукый актының һәм аны үткәру өчен нигез булган документларның күчермәләрен кушып, планнан тыш тикшерү чарасы турында белешмәләр жиберә.

Белешмәләр һәм документлар, дәүләт яки закон тарафыннан саклана торган башка серне үз эченә алган белешмәләр һәм документлар жиберүдән тыш, контроль (күзәтчелек) чараларының бердәм реестры ярдәмендә гамәлгә ашырыла.

4.14. Планнан тыш контроль чараны үткәру өчен законда саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерү куркынычы турында белешмәләр, вәкаләтле органның аны булдырмау һәм бетерү буенча кичектергесез чаралар күрү өчен вәкаләтле органының вазыйфаи заты, бу хакта әлеге Нигезләмәнең 4.13 пунктында каралган документларны шул ук срукта жиберү юлы белән, прокуратура органнарына хәбәр итеп, кичекмәстән (тиешле белешмәләр алганнан соң егерме дүрт сәгать эчендә) планнан тыш контроль чараны уздыруга керешә. Бу очракта планнан тыш контроль (күзәтчелек) чараларын үткәру турында контрольдә тотучы затка хәбәр итү үткәрилмәскә мөмкин.

4.15. Контроль чараларын үткәргәндә, контрольлек итүче затның (аның вәкиленә) эшчәнлеген гамәлгә ашыру урынында вәкаләтле органның вазыйфаи заты тарафыннан күрсәтмәнең кәгазь күчермәсе яисә квалификацияле электрон имза белән имзаланган электрон документ рәвешендә күрсәтмә бирелгән хезмәт таныклығы тапшырыла, шулай ук контроль чараларының бердәм реестрында контроль чарасының исәп номеры хәбәр ителә.

4.16. Контрольлек итүче зат таләбе буенча вәкаләтле органның вазыйфаи заты вәкаләтләрне раслау максатларында, контрольлек чарасы үткәру өчен жәлеп ителә торган экспертлар, эксперт оешмалары һәм башка затлар турында мәгълүмат бирергә тиеш.

4.17. Әгәр контроль чарасын үткәру, контрольлек итүче затның урнашу (эшчәнлек алып бару) урыны буенча контрольлек итүче зат булмавына бәйле

рәвештә яисә контрольлек итүче затның эшчәнлегенә фактта башкарылмавына бәйле рәвештә, яисә мондый контроль чарасын уздыру яисә тәмамлау мөмкинлегенә китергән башка гамәлләр (гамәл кылмау) белән бәйле рәвештә мөмкин булмаса, вәкаләтле органның вазыйфай заты, сәбәпләрен күрсәтеп, контроль чарасын үткәрү мөмкинлеге турында акт төзи һәм контрольдә тотылучы затка билгеләнгән тәртиптә тикшерү чарасын үткәрү мөмкинлеге турында хәбәр итә. Бу очракта вазыйфай зат әлеге контроль чарасы кысаларында контроль чара тәмамланганнан соң теләсә кайсы вакытта контроль гамәлләр кылырга хокуклы.

4.18. 4.17 пункттында күрсәтелгән очракта, вәкаләтле органның вазыйфай заты контрольлек итүче затка карата, контрольлек итүче затка алдан хәбәр итмичә һәм прокуратура органнары белән килешмичә генә, шундый ук контроль чарасын үткәрү турында карар кабул итәргә хокуклы.

4.19. Контрольдә тотылучы затның контроль чараны үткәрүдән читләшүе яки аны үткәрүгә комачаулавы федераль закон белән билгеләнгән җаваплылыкка китерә.

4.20. Контроль (күзәтчелек) органының һәм кабул ителә торган карарларның вазыйфай затлары тарафыннан кылына торган контроль (күзәтчелек) орган һәм башка вәкаләтле затлар турында мәгълүмат шушы Федераль законда билгеләнгән срокларда һәм тәртиптә контроль (күзәтчелек) чараларының бердәм реестрында күрсәтелгән гамәлләр һәм карарлар турында белешмәләр урнаштыру, шулай ук аларны контрольдә тотыла торган затларга электрон рәвештә дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәтү һәм дәүләт һәм муниципаль функцияләргә башкару өчен файдаланыла торган мәгълүмат системаларының мәгълүмати-технологик хезмәттәшлеген тәмин итә торган инфраструктура аша, шул исәптән "Бердәм дәүләт порталы һәм муниципаль хезмәтләр (функцияләр) федераль дәүләт мәгълүмат системасы аша (алга таба - дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең бердәм порталы) һәм (яисә) муниципаль хезмәтләр һәм муниципаль хезмәтләр порталы аша, федераль дәүләт мәгълүмат системасы аша җиткерү юлы белән гамәлгә ашырыла.

Контрольлек итүче зат булып торучы граждан вәкаләтле органның вазыйфай затлары тарафыннан башкарылган гамәлләр һәм кабул ителгән карарлар турында, муниципаль контроль органына документларны кәгаздә алу кирәклегенә турында хәбәр җибәрү яки муниципаль контроль органында мәгълүмат алу зарурлыгы турында хәбәрнамә җибәргәндә, контрольдә тотылучы затның электрон почта адресы һәм аңа документларны бердәм идентификация һәм аутентификация системасында хисап язмасы булмаган яисә ул бердәм идентификация системасында теркәү процедурасын узмаган очракта, дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең бердәм порталы аша электрон рәвештә җибәрү мөмкинлеге булганда (әгәр дә ул бердәм идентификация һәм аутентификация). Күрсәтелгән граждан муниципаль контроль органына документларны кәгаздә җибәргә хокуклы.

2023 елның 31 декабренә кадәр вәкаләтле органның вазыйфай затлары тарафыннан башкарылган гамәлләр һәм кабул ителә торган карарлар турында

контрольдә тотылучы затка хәбәр итү, контрольлек итүче затка документлар һәм белешмәләрне почта элемтәсен кулланып, шул исәптән кәгаздә, контрольдә тотылучы затка электрон формада яки контрольлек итүче зат запросы буенча хәбәр итү мөмкинлеге булмаган очракта гына җибәрелергә мөмкин. Муниципаль контроль органы, мондый таләп кергән көннән ун эш көннән дә артмаган вакытта, контрольлек итүче затка күрсәтелгән документларны һәм (яки) белешмәләрне җибәрә.

5. Контроль чаралар нәтижәләре һәм карарлар

5.1. Контроль чара нәтижәләренә контрольдә торучы затның мәжбүри таләпләренә үтәвен бәяләү, мәжбүри таләпләренә бозуларны кисәтү һәм (яисә) аларны бозуларны туктату өчен шартлар тудыру, бозылган хәлне торгызу, вәкаләтле органнарга яисә вазыйфаи затларга җаваплылыкка җәлеп итү һәм (яисә) муниципаль контроль органын әлегә Нигезләмәнең 5.8 пунктының 2 бүлегендә каралган чараларны куллану турындагы мәсьәләне карау өчен мәгълүмат җибәрү керә.

5.2. Контроль чарасы тәмамланганнан соң, контрольлек итүче зат белән үзара бәйләнешне күздә тоты торган контроль чара акты төзелә (алга таба - акт).

Мондый чараны уздыру нәтижәләре буенча мәжбүри таләпләренә бозу ачыкланган очракта, актта нәкъ менә нинди мәжбүри таләп бозылган, нинди норматив хокукый акт һәм аның структур берәмлеге билгеләнгән, дип күрсәтелә.

Ачыкланган бозуларны бетергән очракта, контроль чарасы тәмамланганнан соң, контрольлек итүче зат белән үзара бәйләнешне күздә тотучы актта аны бетерү факты күрсәтелә. Мәжбүри таләпләренә бозуның дәлилләре булган документлар, башка материаллар актка беркетелергә тиеш.

5.3. Актны рәсмиләштерү мондый чараны үткәрү көнендә контроль чара үткәрү урынында башкарыла.

Дәүләт, коммерция, хезмәт яки закон тарафыннан саклана торган башка серләренә тәшкил итүче контроль чара нәтижәләре Россия Федерациясе законнарында каралган таләпләренә үтәп рәсмиләштерелә.

5.4. Прокуратура органнары белән килештерелгән контроль чарасы акты, аны рәсмиләштергәннән соң, прокуратурага контроль (күзәтчелек) чараларның бердәм реестры аша җибәрелә.

5.5. Контрольдә тотучы зат яки аның вәкиле, документар тикшерү уздырудан тыш, контроль чара үткәрү урынында актның эчтәлегенә белән таныша. Документар тикшерү акты контрольлек итүче затка билгеләнгән тәртиптә муниципаль контроль органы тарафыннан җибәрелә.

5.6. Контролируемое зат имза сала актны шул ук ысул белән, алар тарафыннан эзерләнгән әлегә акт. Контрольлек итүче зат яки аның вәкиле тарафыннан контроль чара үткәрү нәтижәләре буенча актта тиешле билге ясала.

5.7. Актта баян ителгән фактлар, нәтижәләр, тәкъдимнәр белән килешмәгән

очракта, контрольлек итүче зат тикшерү актына суд тәртибендә шикаять бирергә хокуклы.

5.8. Контроль чара үткәргәндә контрольлек итүче зат тарафыннан мәжбүри таләпләрне бозу очраклары ачыкланган очракта, контрольлек органы вазыйфаи заты бурычлы:

1) контроль чарасы актын рәсмиләштергәннән соң, контрольлек итүче затка ачыкланган житешсезлекләрне бетерү турында, аларны юкка чыгаруның тиешле срокларын, шулай ук закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерүне булдырмау буенча чаралар үткәру турында күрсәтмә бирергә;;

2) контрольлек объектларыннан файдалануны тыю һәм гражданнарны, оешмаларны закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә (зыянны) зыян китерүне булдырмау яисә аны туктату таләбе белән судка мөрәжәгать итүгә кадәр, законны саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерү куркынычы һәм аны булдырмау ысуллары турында мәгълүматның һәркем файдалана алырлык теләсә нинди ысулы белән гражданнарга, оешмаларга законда саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерү куркынычы булу турында мәгълүмат житкерү һәм, әгәр контроль чарасын уздырганда гражданның, алар белән идарә ителә торган һәм (яисә) файдаланыла торган объектка ия булган оешмаларның, биналардан, корылмалардан, корылмалардан, корылмалардан файдалануы законда саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыянны) китерүгә турыдан-туры куркыныч янавы ачыкланса;

3) контроль чарасы барышында административ хокук бозу билгеләрен ачыклаганда тиешле мәгълүматны дәүләт органына жибәергә яисә гаепле затларны законда билгеләнгән жаваплылыкка тарту буенча чаралар күрергә;

4) ачыкланган мәжбүри таләпләрне бозуларны бетерүне, мәжбүри таләпләрне бозуларны кисәтүне, закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерергә мөмкин булган зыянны булдырмый калуны тикшереп торуны гамәлгә ашыру чараларын, күрсәтмәне мәжбүри үтәүне таләп итеп судка мөрәжәгать иткәнчегә кадәр, күрсәтмәне мәжбүри үтәүне тәмин итү буенча билгеләнгән вакытта, әгәр мондый чара законнарда каралган булса;

5) мәжбүри таләпләрне үтәү, закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерү куркынычын профилактикалауга юнәлдерелгән башка чаралар уздыру буенча тәкъдимнәр бирү турындагы мәсьәләне карарга.

6. Муниципаль контроль органы вазыйфаи затларының карарларына, гамәлләренә (гамәл кылмавына) шикаять бирү

6.1. Вәкаләтле орган карарларына, аның вазыйфаи затларының гамәлләренә (гамәл кылмавына) шикаять бирү хокукына контрольдә тотылучы затлар ия, аларның хокуклары һәм законлы мәнфәгатьләре, алар фикеренчә, муниципаль контрольне гамәлгә ашыру кысаларында турыдан-туры бозылган һәм аларга карата түбәндәге карарлар кабул ителгән яисә түбәндәге гамәлләр кылган (гамәл

кылмаган)затлар ия:

- 1) контроль объектларын риск категориясенә кертү турында карарлар;
- 2) тикшерү чараларын планлы тикшерү чараларын үткөрү планына кертү турында карарлар;
- 3) контроль чаралар нәтижеләре буенча кабул ителгән карарлар;
- 4) вәкаләтле органның башка карарлары, аның вазыйфайи затларының гамәлләре (гамәл кылмаулары).

6.2. Муниципаль торак контролен гамәлгә ашырганда шикаятьләренә судка кадәр бирү тәртибе кулланылмый.

7. Контроль орган эшчәнлегенә нәтижелелеген һәм нәтижелелеген бәяләү

7.1. Контроль органы эшчәнлегенә нәтижелелеген һәм нәтижелелеген бәяләү муниципаль торак контроле өлкәсендә муниципаль контрольнең нәтижелелегә һәм нәтижелелегә күрсәткечләре системасы нигезендә гамәлгә ашырыла.

7.2. 7.1 пунктында күрсәтелгән эшчәнлек нәтижелелегә һәм нәтижелелегә күрсәткечләре системасына кертелгән. әлегә Нигезләмә керә:

- 1) муниципаль торак контроленә төп күрсәткечләре;
- 2) муниципаль торак контроленә индикатив күрсәткечләре.

7.3. Муниципаль торак контроленә төп күрсәткечләре һәм аларның максатчан күрсәткечләре, муниципаль торак контроленә индикатив күрсәткечләре 1 нче һәм 2 нче кушымталарда күчерелгән.

7.4. Контроль орган, «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелегә) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән таләпләренә исәпкә алып, ел саен муниципаль торак контроле турында доклад әзерли.

8. Контроль (күзәтчелек) чара нәтижеләренә дәрәжә булмавы

8.1. Әлегә нигезләмәнә 8.2 пунктында каралган муниципаль контрольне оештыруга һәм гамәлгә ашыруга таләпләренә тупас бозып үткәрелгән контроль чара нәтижеләре буенча кабул ителгән карарлар контроль чараны уздыручы контроль орган, югарырак контроль орган яисә суд тарафыннан, шул исәптән прокурорның тәкъдиме (гаризасы) буенча гамәлдән чыгарылырга тиеш.

Муниципаль контрольне оештыруга һәм гамәлгә ашыруга карата тупас таләпләр ачыкланган очракта, контроль чара үткәргән контроль органының вәкаләтле вазыйфайи заты мондый чара нәтижеләрен гамәлдә түгел дип тану турында карар кабул итә.

8.2. Муниципаль контрольне оештыру һәм гамәлгә ашыру таләпләрен тупас бозу булып тора:

- 1) контроль чаралар үткөрү нигезләренә булмавы;

2) эгэр мондый килешү мәжбүри булса, прокуратура органнары белән тикшерү чарасын үткәру буенча килештерү булмау;

3) эгэр мондый хәбәрнамә мәжбүри булган очракта, контроль чараны үткәру турында хәбәрнамә турындагы таләпне бозу;

4) планлы тикшерү чарасын үткәру вакытын бозу;

5) тиешле контроль чаралар үткәру планына кертелмәгән планлы тикшерү чарасын уздыру;

6) мәжбүри таләпләр булмаган норматив хокукый актлар һәм башка документлар нигезләмәләрен үтәүне бәяләү нигезендә контроль чара нәтижәләре буенча карар кабул итү;

7) әлеге Федераль законда катнашмаган затларны тикшерү чарасына жәлеп итү;

8) контроль чараны үткәру срокларын бозу;

9) контрольлек чараларының мондый төре өчен «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль законда каралмаган контроль гамәлләр барышында кылырга;

10) эгэр аны бирү бурычы әлеге Федераль закон белән билгеләнгән булса, контроль чара нәтижәләре белән танышу өчен контрольлек итүче затка документны тапшырмау;

11) мәжбүри таләпләрнең үтәлешен күзәтүне һәм күчмә тикшерүне үткәрдән тыш, контроль чараларның бердәм реестрына кертелмәгән контроль чараны үткәру;

12) 248-ФЗ Федераль законның 37 статьясындагы 5 пункттында билгеләнгән тыюларны һәм чикләүләрне бозу.

8.3. Муниципаль контрольне оештыруга һәм гамәлгә ашыруга карата таләпләрне тупас бозу белән үткәрелгән контроль чарасының нәтижәләрен дөрөс түгел дип танылганнан соң, әлеге контрольдә тотылучы затка карата кабат планнан тыш тикшерү чарасы бары тик тикшерү чарасының төренә һәм аны үткәру нигезенә карамастан, прокуратура органнары белән килешеп кенә үткәрелергә мөмкин.

Контрольлек объектларын муниципаль контрольне гамәлгә ашыру кысаларында куркынычлык категорияләренә кертү критерийлары

1. Контроль объектларын куркынычның билгеле бер категориясенә кертү риск күрсәткече дәрәжәсенә бәйле рәвештә гамәлгә ашырыла:

риск күрсәткеченең әһәмияте булганда 6 контроль объекты югары риск категориясенә керә;

риск күрсәткеченең әһәмияте турында-урта риск категориясенә 4тән 6га кадәр;

риск күрсәткеченең әһәмияте турында - уртача риск категориясенә 2дән 3кә кадәр;

риск күрсәткечен 0 дән алып 1гә кадәр - түбән риск категориясенә кертеп.

2. Риск күрсәткече түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$K = 2 \times V1 + V2 + 2 \times V3$, кайда:

K- куркынычлык күрсәткече;

V1 - тикшерү объектын хәвеф-хәтәр категориясенә кертү турында карар кабул ителә торган елга кадәрге ике календарь ел өчен законлы көченә кәргән кешеләр саны (алга таба - хәвеф-хәтәр категориясенә эшчәнлек кертү турында карар), контроль органы тарафыннан төзелгән административ хокук бозуны кылган өчен административ жәза билгеләү турында карар, административ хокук бозулар турында Россия Федерациясе кодексының 19.4.1 статьясында каралган административ хокук бозган өчен административ жәза билгеләү турында карар кабул ителә;

V2 - тикшерү объектын контроль органы тарафыннан төзелгән административ хокук бозулар турындагы беркетмәләр буенча чыгарылган Административ хокук бозулар турында Россия Федерациясе кодексының 7.21-7.23 статьяларында, 9.16 статьясындагы 4 һәм 5 өлешләрендә, 19.7 статьясында каралган административ хокук бозуларны кылган өчен контроль астындагы затка (аның вазыйфай затларына) административ жәза билгеләү турында карар кабул ителә торган елдагы ике календарь ел эчендә законлы көченә кәргән саны.

V3-законлы көченә кәргән ике календарь ел эчендә кәргәннәр саны, анда эшчәнлекне куркыныч категориясенә кертү турында Карар кабул ителә, контроль орган тарафыннан төзелгән Административ хокук бозулар турында Россия Федерациясе кодексының 19.5 статьясындагы 1 өлешендә каралган административ хокук бозуларны кылган өчен контрольлек итүче затка (аның вазыйфай затларына) административ жәза билгеләү турында Карар кабул ителә.

Муниципаль контроль (күзәтчелек) индикатив күрсәткечләре исемлеге

- 1) хисап чорында үткәрелгән планлы тикшерү (күзәтчелек) чаралары саны;
- 2) хисап чорында үткәрелгән планнан тыш тикшерү (күзәтчелек) чаралары саны;
- 3) хисап чорында контроль объектының мәжбүри таләпләрне бозу куркынычы индикаторлары белән расланган параметрларга туры килүен ачыклау нигезендә үткәрелгән планнан тыш контроль (күзәтчелек) чаралары саны (хисап чорында);
- 4) хисап чорында үткәрелгән контроль (күзәтчелек) чараларның гомуми саны;
- 5) хисап чорында үткәрелгән һәр КНМ төре буенча үзара хезмәттәшлек белән контроль (күзәтчелек) чаралары саны;
- 6) хисап чорында дистанцион хезмәттәшлек чараларын кулланып үткәрелгән контроль (күзәтчелек) чаралары саны;
- 7) хисап чорында үткәрелгән мәжбүри профилактик визитларның саны;
- 8) хисап чорында игълан ителгән мәжбүри таләпләрне бозуга юл куймау турында кисәтүләр саны;
- 9) хисап чорында мәжбүри таләпләрне бозу очраklары ачыкланган контроль (күзәтчелек) чаралары саны;
- 10) хисап чорында административ хокук бозулар турында эшләр кузгатылган контроль (күзәтчелек) чаралары саны;
- 11) хисап чорында контроль (күзәтчелек) чаралар нәтижеләре буенча салынган административ штрафлар суммасы;
- 12) хисап чорында тикшерү (күзәтчелек) чараларын үткәрүне килештерү турында прокуратура органнарына жибәрелгән гаризалар саны;
- 13) тикшерү (күзәтчелек) чараларын үткәрүне килештерү турында прокуратура органнарына жибәрелгән гаризалар саны (алар буенча прокуратура органнары хисап чорында килешүдән баш тарткан);
- 14) хисап чоры ахырына исәпкә алынган контроль объектларының гомуми саны;
- 15) хәвеф-хәтәр категорияләренә кертелгән контроль объектларының һәр категориясе буенча хисап чоры ахырына исәпкә алынган объектларының саны;
- 16) хисап чоры ахырына контрольдә тотылуы затларның саны;
- 17) хисап чорында контроль (күзәтчелек) чаралары үткәрелгән контрольдә тотылуы затлар саны;
- 18) контроль (күзәтчелек) органы тарафыннан карап тикшерү вакыты бозылган шикәятләрнең саны хисап чорында;

19) хисап чорында контроль (күзэтчелек) органнарының вазыйфай затларының суд тәртибендә жибәрелгән карарларына, гамәлләренә (гамәл кылмауларына) дэгъвалау турында дэгъва гаризалары саны;

20) контроль (күзэтчелек) органнарының вазыйфай затларының суд тәртибендә жибәрелгән карарларына, гамәлләренә (гамәл кылмауларына) шикаять белдерү турында дэгъва гаризалары саны, алар буенча хисап чорында игълан ителгән таләпләрне канәгатләндерү турында карар кабул ителде;

21) дәүләт контролен (күзэтчелеген) оештыруга һәм гамәлгә ашыруга карата таләпләрне тупас бозу белән үткәрелгән контроль (күзэтчелек) чаралары саны һәм нәтижеләре дәрәс дип табылмады һәм (яки) хисап чорында юкка чыгарылды.

Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы Азнакай шәһәре территориясендә муниципаль торак контроле турындагы нигезләмәгә 3 нче кушымта

Муниципаль торак контроленең төп күрсәткечләре һәм аның максатчан күрсәткечләре, муниципаль торак контроле өчен индикатив күрсәткечләр¹

Күрсәткеч номеры	Күрсәткеч атамасы	Исәпләү формуласы	Комментарии (әһәмияттәге интерпретация)	Күрсәткечнең база әһәмияте	Күрсәткечнең халыкка чагыштыру	Күрсәткечләрнең максатчан күрсәткечләре			Күрсәткечләр күрсәткечләр билгеләү өчен мәгълүматлар чыганаclarы	Стратегик планлаштыру документлары турында белешмәләр, үзгәртелгән күрсәткеч (булганда)
						алдагы ел	агымдагы ел	киләсе ел		
ТӨП КҮРСӘТКЕЧЛӘР										
1	Законда саклана торган кыйммәтләргә зыянны (зыянны) минимальләштерү дәрәжәсен чагылдыра торган күрсәткечләр, зыян (зыян)китерүнең куркынычын бетерү дәрәжәсе									
1.1.	Тулаем региональ продукттан процентларда күпфатирлы йортларда һәм торак йортлардагы биналарның милекчеләренә һәм файдаланучыларына коммуналь хезмәтләр	Сп*100/ВРП	Сп - күпфатирлы йортлардагы һәм торак йортлардагы биналардан файдаланучыларга коммуналь хезмәтләр күрсәтүне гәмәлгә ашыручы оешмалар тарафыннан мәжбүри таләпләрне бозу нәтижәсендә						Тикшерү органының статистик мәгълүматлары: эш итү журналы, тикшерү реестры статистик мәгълүматлар	

¹ Контроль төренең күрсәтелгән төп күрсәткечләре һәм аларның максатчан күрсәткечләре, индикатив күрсәткечләр үрнәк характерда

	күрсөтүне гамэлгэ ашыручы оешмалар тарафыннан мөжбүри талөплөрне бозу нөтижэсендө гражданнарга, оешмаларга һәм дөүлөткэ китерелгән матди зыян		гражданнарга, оешмаларга һәм дөүлөткэ законсыз хисапланган түлөүне яңадан исөплөү суммалары, млн. сум; ЖРП-расланган тулай төбөк продукты, млн. сум; исөпкэ алу өчен күрсөткөчнөң кимендө 1 йөз (биштән соң ике билге) төгөллөгө белән әһәмияте кабул ителә, күрсөткөчлөр 1 йөздән дө ким булмаган нульгэ тинлөштерелә.							
1.2.	Гражданнарның тормышына, сәламәтлегенә зыян китерүгә китергән мөжбүри талөплөрне бозу очрақларының ачықланган гомуми саныннан өлөшө	КСВ* 100% / Ксн	Кспв-гражданнарның тормышына, сәламәтлегенә зыян китерүгә китерә торган, суд карарлары белән расланган мөжбүри талөплөрне бозу очрақлары саны; Сн - тикшерү нөтижөлөрө буенча ачықланган мөжбүри талөплөрне бозу очрақларының гомуми саны						Контроль органның статистик мәгълүматлары; «Правосудие» РФ ДАС мәгълүматлары.	
	ИНДИКАТИВ КҮРСӨТКӨЧЛӨР									
2	Контроль эшчәнлегө мониторингы, аны анализлау, аны тормышка ашырганда барлыкка килгән проблемаларны ачыклау									

	Һәм зыян (зыян) китерү куркынычын бетерү дәрәжәсе белән хезмәт, матди һәм финанс ресурслары күләме арасындагы чагыштыруны характерлый торган сәбәпләрне билгеләү өчен кулланыла торган күрсәткечләр, шулай ук контрольдә тотылуы затлар эшчәнлегенә тыкшыну дәрәжәсе									
	2.1. Контрольлек итүче зат белән үзара хезмәттәшлек иткәндә контроль чаралар									
2.1.1.	Билгеләнгән срокларда үткәрелгән муниципаль торак контроле кысаларында контроль чараларның өлеше карата гамәлгә ашыру кысаларында үткәрелгән тикшерү чараларының гомуми саны буенча муниципаль торак контроле	Туфрак*10 0% / ПК	<p>Пву-билгеләнгән срокларда үткәрелгән муниципаль торак контроле кысаларында контроль чаралар саны</p> <p>Муниципаль торак контроле кысаларында үткәрелгән тикшерү чараларының гомуми саны</p>						Контроль органның статистик мәгълүматлары	
2.1.2.	Муниципаль торак контролен гамәлгә ашыру барышында муниципаль торак контроле органы биргән күрсәтмәләрнең гомуми санына карата суд тәртибендә законсыз дип танылган күрсәтмәләрнең өлеше	ПРН* 100% / ПРО	<p>Суд тәртибендә законсыз дип табылган күрсәтмәләр саны;</p> <p>Муниципаль торак контроле барышында бирелгән күрсәтмәләрнең гомуми саны буенча Про</p>						Контроль органның статистик мәгълүматлары	

2.1.3.	Муниципаль торак контроле кысаларында үткөрөлгөн контроль чараларның өлөшө дөрес түгөл дип танылды	Ппн* 100% / ПК	Ппн-нәтижелер дөрес түгөл дип табылган контроль чараларның саны; Муниципаль торак контроле кысаларында үткөрөлгөн тикшеру чараларының гомуми саны						Контроль органның статистик мәгълүматлары	
2.1.4.	Муниципаль торак контроле органы тарафыннан үткөрөлгөн контроль чараларның өлөшө, аларны үткөрү тәртибе турында Россия Федерациясе законнары таләпләрен бозып, мондый контроль чараларны гамәлгә ашыручы муниципаль торак контроле органы вазыйфаи затларына карата үткөрөлгөн контроль чараларның гомуми саныннан дисциплинар, административ жәза чаралары кулланылган	Псн* 100% /Пок	Псн – муниципаль торак контроле кысаларында үткөрөлгөн контроль чараларның саны, аларны үткөрү тәртибе турында РФ законнары таләпләрен бозып, мондый контроль чараларын гамәлгә ашыручы муниципаль торак контроле органы вазыйфаи затларына карата дисциплинар, административ жәза чаралары кулланылды КК - муниципаль торак контроле кысаларында үткөрөлгөн тикшеру чараларының гомуми саны						Контроль органның статистик мәгълүматлары	
2.2. Контрольлек итүче зат белән үзара бәйләнешсезлекне тикшеру буенча чаралар										
2.2.1.	Контроль чараларның гомуми саны	инспекция	Муниципаль торак контроле органнарының						Контроль органның	

		ең стати стик мәгъл үматл ары	статистик мәгълүматлары						статистик мәгълүматлар ы	
2.2.2.	Суд тәртибендә законсыз дип табылган күрсәтмәләрнең гомуми санына карата өлеше муниципаль торак контроле органы тикшерү чаралары нәтижәләре буенча	ПРМ БВн* 100% / ПРМ БВо	ПРМБВн-тикшерү чаралары нәтижәләре буенча суд тәртибендә законсыз дип танылган муниципаль торак контроле органы тарафыннан бирелгән күрсәтмәләрнең саны Прбво-тикшерү чаралары нәтижәләре буенча бирелгән күрсәтмәләрнең саны						Контроль органның статистик мәгълүматлар ы	